

TÜRKİYE UKRAYNA'DAKİ AHISKA TÜRKLERİNİ KABUL ETMELİDİR

Ukrayna'da Çaplinka köyünde Ahıskalı Aydemir İlyasoğlu ve ailesi (2011).

Sabir ASKEROĞLU

Türkiye'de 7 Haziran 2015 Milletvekili seçimleri, Türk siyasî hayatında Ahıska Türkleri için bir ilk oldu. Seçim kampanyasında, siyasal partilerin propaganda konuşmalarında iktidar partisi AK Parti, miting meydanlarında Türk Milletine verdiği vaatler arasında Ahıska Türklerinin sorunlarının çözümüne yönelik açıklamalarda bulundu. Bu durum, Ahıska Türklerinin artık Türkiye'nin önemli iç meselelerinden biri olarak resmen sayılmış olduğunu göstermektedir. Başta Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu, Ardahan'da yaptığı parti mitinginde, "Kafkasya'da barış sağlanacaksa ancak Ahıska Türkleriyle olabileceğini" dile getirdi. Bu da Ardahanlıların Ahıska Türkleri hususundaki hassasiyetine hitap edilmiş olmalı.*

Daha sonra, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Başkanlığı döneminde Ahıska Türklerine verdiği desteklerle bilinen Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüd Çavuşoğlu, seçimler öncesi Antalya'da yaptığı konuşmada, Ukrayna'dan 677 Ahıska Türkü ailenin Türkiye'ye getirileceğini ve 2100 kişiye vatandaşlık verileceğini açıkladı. Aynı hafta içinde yine Başbakan Ahmet Davutoğlu Bursa seçim mitinginde, Ukrayna'dan Ahıska Türklerini Türkiye'ye getirmek için çalıştıklarını dile getirdi.

Bu resmî açıklamalardan sonra 17 Mayıs 2015'te Resmi Gazetede 2015/7668 Sayılı Karar'la Ukrayna'daki Ahıska Türklerinin Türkiye'ye getirilmesi resmîyet kazanmıştır. Yine bu açıklamalar ve çıkan karardan sonra siyasîlerle görüştüğü bilinen İnegöl Ahıska Türkleri Derneği Başkanı

Mehmet Taş'ın, İnegöl'de yaşayan Ahıska Türklerine, "Türkiye'ye gelmiş bulunan 17 Bin Ahıska Türkü TC vatandaşı olacak." şeklindeki açıklaması Türk medyasında hızla yayıldı (19 Mayıs 2015, Milliyet).

Ahıska Türkleri için olduğu gibi, Türkiye Cumhuriyeti devleti ve milleti için de çözülmesi gereken önemli bir mesele olan "Ahıska Meselesi" ile ilgili yukarıda sadece iki husus üzerinde durulmuştur. Biri, Türkiye'de yıllardır Türk vatandaşlığı bekleyen Ahıska Türklerine vatandaşlık verilmesi; ikincisi ise, Ukrayna'nın doğu bölgelerinde iki ateş arasında kalan Ahıska Türklerini Türkiye'ye getirerek ülkenin kuzey doğu illerine yerleştirilmesi...

Birinci meseleye bakılırsa, yani Ahıska Türklerine Türk vatandaşlığı verilmesi, Türk Hükümetinin seçim öncesi vaat ettiği vatandaşlık sadece 2100 kişiye verilmesi öngörülmüş. Ancak bununla ilgili herhangi bir resmî işlem yapılmamıştır. Belki istisnâî yollardan böyle bir işlem yapılacak, fakat bu haktan kimlerin yararlanacağı şimdilik muğlaktır. Söylenenlere bakılırsa başvuruları Ahıska Türklerinin dernekleri yapacakmış, yani halka kapalı. Dolayısıyla listenin başında, -bir zamanlar olduğu gibi- bu dernek yöneticilerin ak-raba, aile yakını, dost-ahbab, ya da para karşılığında başka tanıdık birileri(?)... Diğer taraftan İnegöl Ahıska Derneği temsilcisi Taş'ın açıklamasından 17 bin Ahıska Türkünün vatandaşlıktan yoksun olduğu anlaşılıyor. Bunların akıbeti ne olacak, zaman gösterecek! Belki de belirsiz olan kendi kaderlerini yaşamaya devam edecekler...

* 21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü Rusya-Slav Araştırmaları Merkezi Başkanı.

Zira bu satırların kaleme alındığı sırada Nüfus ve vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nde bu konuyla ilgili herhangi bir çalışmanın başlamadığını biliyoruz.

İkinci konuya gelince, Türkiye, Ukrayna'da yaşanan iç savaşın içinde kalmış, ev, mal ve mülkünü terk etmiş Ahıska Türklerinin Türkiye'ye gelmesine yardımcı olacak. Bu karar, şüphesiz Ahıska Türkleri için büyük bir gelişme olmuştur. Ahıska Türklerinin Türkiye'ye getirilmesi, çatışmaların en yoğun yaşandığı bölgelerden ve en fazla zarar gören Ahıskalı ailelerden başlanacağı belirtildi. Bu durumda olan 677 aileden söz edilmektedir.

Bu rakama göre hesaplırsak 677 aile 2500 kişiye yakın bir sayıya tekabül eder. Ukrayna genelinde toplam 8 bine yakın Ahıska Türkü yaşamaktadır. Bunların 2000'e yakını Kırım'da, 2000'ine yakını şuan çatışmaların yoğun bir şekilde devam ettiği Donbass bölgesinde, diğer yarısı ise, yani 4000'e yakını ise Ukrayna'nın diğer vilayetlerindedir.

Genel şartlar göz önünde bulundurulunca Türkiye, bunlardan gelmek isteyenlerin hepsini kabul etmelidir, diye düşünmekteyiz. Bunun birkaç sebebi var. Birincisi, Kiev yönetimi sonu belli olmayan iç savaşını sürdürmek için eli silâh tutabilecek bütün Ahıska Türkü genç ve erkekleri, ilân ettiği askerî seferberlik çerçevesinde savaşa gönderecektir. Bunların savaştan sağ dönmeyecekleri kesin. Çünkü Ukrayna, ülkenin doğusunda bir sene beri (2014'ten buyana) yürüttüğü savaşta, 10 bin askerini kaybetmiş, bunun iki katı kadarı sakat olmuş, 50 bine yakın da, savaşa katılamayacak duruma düşmüştür. Dolayısıyla Ahıska Türklerinin Ukrayna ordusunda zorla katılacağı amaçsız savaşa katılmaları, Ukrayna'nın diğer bölgelerinde yaşayan Ahıskalı aileler için de bir psikolojik travmadan başka bir şey olmayacaktır.

İkincisi, Ukrayna'daki iç savaşın, çatışmaların devam ettiği Donbass bölgesinin dışında da, yani Ahıska Türklerinin yaşadığı Ukrayna'nın diğer Harkov, Herson, Nikolayevka gibi doğu vilayetlerine de yayılma ihtimali bulunmaktadır.

Üçüncüsü, Ukrayna iç savaşının yıllarca süreceği anlaşılmaktadır. Birkaç sene içerisinde dünyanın en yoksul ülkeleri arasına giren Ukrayna'da, son bir sene, doğalgaz ve elektrik enerji fiyatları 4-6 misli artmış, günlük hayat çok zorlaşmıştır. Batı'nın maddî destekleriyle ayakta durabilen bu ülke, iflasın da eşiğine gelmiştir. Büyük bir ihtimalle iç savaş daha yıllarca sürecek, bu savaşın ne

zaman sona ereceği bilinmemektedir. Bu belirsiz zaman zarfında ülkenin sosyoekonomik durumu daha da vahim duruma gelecektir. Bu da zaten dış göçlerin başladığı Ukrayna'da bu göçlerin daha da artacağı anlaşılmaktadır.

Bu manzaraya bakınca, bu ülkede yaşayan Ahıska Türklerinin de Türkiye'ye göç etmekten başka çarelerinin olmadığı anlaşılmaktadır.

Özetlersek, 1828 yılında Türkiye'den koparılmış olsa da daima kendini Türkiye'nin tabii vatandaşı olarak gören, Türkiye'yi ve Türk Milletini kalpten seven, Türkiye'nin kaderini kendi kaderi olarak gören Ahıska Türklerine, Türkiye'nin yardım elini uzatması gerekir. Türkiye'yi vatan olarak gören ve bu sebeple Türkiye'ye gelmiş olan Ahıska Türklerine bir an evvel vatandaşlık verilmelidir. Ukrayna'dan getirilecek olanların 677 aile ile sınırlandırılması eksik bir davranıştır. Türkiye, Ahıska Türklerin Türkiye'ye göçünden de korkmaması lâzımdır. Çünkü Ahıska Türkleri, devletten sadece gelmelerine müsaade edilmesini istemektedir. Türkiye'nin yerli ahalisi ile aynı dili konuşmakta, aynı kültürel değerleri paylaşmaktadır. Son iki yıl içerisinde Türkiye'ye kabul edilen ve miktarı üç milyona doğru giden yabancılarla Ahıska Türkleri mukayese bile edilemez. Zira biri avantaj, diğeri dezavantajdır. Biri problemsiz olarak yerleşip ve aynı zamanda üretici olacağı hâlde diğeri her zaman problem teşkil edecek ve tüketici olarak devlete yük olacaktır. Günümüzün manzarası böyle görünmektedir.

Ahıska'da dünyaya gelmiş, bugün Ukrayna'da Müslüman mezarlığında yatan Çorçanlı Gulzade Kadim Kızı (1910-1995) Allah rahmet eisin.